

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2021. 11. 25.

8. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Kérjük, hogy a dolgozatban hibajavítót ne használj!

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

Az 50 pont feletti dolgozatokkal lehet nevezni a megyei fordulóba az alábbi linken 2021. november 25-december 03. között: http://pseg.hu/?page_id=53

A dolgozatoknak 2021. december 03-ig be kell érkezniük postán is a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium 7150 Bonyhád, Kossuth u. 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét!

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyné Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Gyórfy Lilla szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Szövegértési feladatok**Olvasd el figyelmesen a szöveget! Utána válaszolj a feltett kérdésekre!****Svéd kapcsolatok**

A stockholmi főiskolának, a későbbi egyetemnek a magyar intézete Leffler Béla kezdeményezésére jött létre. Az intézet történetének a csúcspontja 1936-tól 1947-ig terjed, azaz Lotz János munkálkodásának időszakára tehető. Állandó tanári állás nem volt Lotz ideje után. 1949-től 1972-ig az intézetben Átányi István helyére Lazar Oscar lépett, majd az 1980-as takarékosági intézkedések miatt a stockholmi intézetet megszüntették. Az 1930 és 1980 közötti időben tehát a svédországi magyar oktatás és kutatás legfontosabb intézményének a Stockholmi Magyar Intézetet nevezhetnénk. 1933-ban Björn Collindert a finnugor nyelvek professzorának nevezték ki Uppsalában, ahol több mint 30 évig volt az egyik tanszék vezetője. Az uppsalai intézetnek is lehetősége nyílt a Stockholmi Magyar Intézet magyar lektorának a vendégtanítására, illetve az uppsalai egyetemistáknak, hogy Stockholmban mélyítsék el magyar tudásukat. Így Uppsalában a harmincas évek végén és a negyvenes évek elején Lotz János tanított magyarul, amit később az ösztöndíjas Átányi István vett át tőle. A második világháború után a svéd állam segítségével sok menekült kelet- és közép-európai kutató dolgozhatott svédországi egyetemeken mint úgynevezett „irodai kisegítő”, köztük Fazekas Jenő, a helsinki magyar lektor, aki az ötvenes években az uppsalai intézet óraadó tanára volt.

Stockholm és Uppsala légvonalban 63 km távolságra van egymástól.

Feladatok**1. Igaz vagy hamis?****6/**

- a) Collinder és Lotz ismerhették egymást.
- b) A stockholmi egyetem egyik intézménye a magyar intézet.
- c) Fazekas és Collinder nem dolgozhattak együtt Uppsalában.
- d) Uppsala északabbra van, mint Stockholm.
- e) Fazekas Jenő irodai ügyintéző volt a stockholmi egyetemen.
- f) Helsinki svéd egyetemi nagyváros.

2. Tedd számozással időrendbe a személyeket!**5/**

Uppsala városában végzett tevékenységük kezdete alapján:

Lotz János Fazekas Jenő Átányi István Björn Collinder

A szöveg alapján ki nem tanított Uppsalában?

3. Mikor történt?

5/

Pontos évszámmal vagy a szövegből származó, időre vonatkozó kifejezéssel válaszolj!

Fazekas Stockholmba érkezett.

Lotz befejezte stockholmi működését.

Leffler Béla eddig dolgozott Stockholmban.

Megszűnik a magyar intézet Stockholmban.

Átányi átveszi Lotz feladatait Stockholmban.

4. Rangsor

4/

Készítsd el az alábbi felsorolás alapján az egyetemi dolgozók rangsorát! A legmagasabb fokozattal kezd!

Kettő ezek közül azonos szerepet tölt be.

óraadó tanár, professzor, vendégtanár, állandó tanári állás

1. 2.

3.=4.

Elérhető pontszám: 20 pont

Elért pontszám: _____

Helyesírási feladatok

1. A következő szöveg hemzseg a helyesírási hibáktól. Írd le az írást helyesen! A pontszám nem a hibák számát jelzi. **15/**

A Festetics-kastély

A Keszthelyi Festetics-kastély építését Festetics Kristóf kezdte el az 1700-as évek közepén. Ez egy Barokk stílusú, téglalap alakú, egy emeletes épület volt. A későbbi átalakítások után a kastély a mai formáját az 1800-as évek 2. felében nyerte el, amikor megvalósult az U-alak is. A kastélyépület, annak belső kialakítása és berendezése a legtöbb magyar kastélytól eltérően nagyrészt éppen maradt a II. Világháború alatt. Így például a főúri magán könyvtár is, amely az országos Széchényi könyvtár kezelésébe került az átkeresztelés után.

2. Egészítsd ki a következő szavakat, szókapcsolatokat i vagy í betűvel! **10/**

beh__vatja, h__vatásszeret, h__vatlan vendég, elh__vatottság, h__vó fél, h__vogat, h__vatásos katona, h__vatkozás, h__valkodás, az irodalom arra h__vatott...

3. J vagy ly? Egészítsd ki a szavakat a megfelelő betűvel! Ahol mindkettő jó, ott használj perjelet (j/ly)!

14/

va__on, visszafo__tva, bélbo__hok, zsinde__ezés, cseve__, ricsa__ozás, se__telem, mora__lás, csuk__a, gomo__og, bó__a, bá__os, he__, muszá__

4. Folytasd a sort! Írd le a zárójelben lévő igéknek a példaszavakkal megegyező nyelvtani alakját! 5/

mosd, fésüld, _____
(játszik, szégyell, lő, nyit, küld)

5. Karikázd be a helyes írásmódú szót/szavakat!**11/**

gugol – guggol

várva várt – várva-várt

fel-le rohan – fel-lerohan

Kossuth nóta – Kossuth-nóta

Mindenszentek – mindenszentek

Ivett-tel – Ivettel

Oscar-díj – Oscar Díj

Balatonalmádi – balatonalmádi

méhvel – méhhel

Tas vezér utca – Tas Vezér utca

Nemzeti múzeumi – nemzeti múzeumi

6. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!**5/**

Báthory: _____

megörül: _____

rongyért: _____

kapálódzik: _____

csakis: _____

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____**